

SLUTSATSER ARBETSGRUPP 2 – UTBILDNING OCH MEDBORGARDELTAGANDE

Sex utbildningsprojekt med deltagande av medlemmar i olika lokalsamhällen presenterades.

Medborgardeltagande och samverkan från andra organisationer i projektet ”Utvärdering av Sociala och Miljöförhållanden” i en rad lokalsamhällen i Tuy-dalen. Humberto Borges, Venezuelas Bolivarianska Universitet

Projektet presenteras som ett forskningsarbete som omfattade sex lokalsamhällen i Tuy-dalen. Syftet var att göra en samlad utvärdering av sociala och miljöförhållanden. Problem på dessa områden kartlades och rangordnades och deras upphov och följdverkningar fastställdes. Studien pågick i ett och ett halvt år, och deltagare var studenterna på GAP-16-kursen, aktörer i lokalsamhället och hälsovårdsprojektet Misión Barrio Adentro, utbildningsprojektet Misión Ribas, Urbana Markkommittén, Tekniska Vattenrådet och Boendeföreningar. Det visade sig då att: a) beslutsfattandet får större tyngd när de som är med och fattar beslutet är delaktiga i problematiken och på så sätt blir huvudaktörer; b) att bygga den nya republiken är möjligt om de olika rollerna samverkar (organisationer, lokalsamhällen, missioner, universitet); c) med hjälp av projektet har studenterna kunnat ta reda på vad problemen består i, hur, när och varför de uppstår, för att på så sätt skapa nya former för deltagande.

Utbildningsprojekt för landsbygdskvinnor i Cundinamarca, Colombia Gloria Morales

Detta projekt pågår sedan över 10 år tillbaka i Cundinamarca, Colombia, med ekonomiskt stöd från den tyska staten. Målsättningen är att utbilda och skola olika grupper av landsbygdskvinnor, som sedan bildar kooperativ och fortsätter att skola och medvetandegöra andra för att lösa problem i lokalsamhället. Utbildningen är inriktad på olika verk samma strategier för att lösa konflikter och för att kvinnor skall vara med och delta demokratiskt. Tack vare detta projekt har man kunnat öppna ett ”Rådgivningskontor för Kvinnor” och flera av dessa kvinnor har tagit plats i lokala myndigheter. Projektet startade med en grupp på 80 kvinnor i fyra kommuner, som utvidgat projektet till 20 kvinnor i ytterligare fyra kommuner. Dessa kvinnor för nu sina erfarenheter och kunskaper vidare till andra lokalsamhällen.

Utbildning för Deltagande i en kommun dominerad av oppositionen Utbildningsteamet i Los Salias-kommunen, Venezuela Miranda Margarita Calzadilla/ Mary Caso / Marula Hermoso/ Aracelis Castro/ Miriam Mondigon/ Maigualida Barrera/Carmen Mantilla

Projektet initierades av Kommissionen för Medborgardeltagande i kommunen och en grupp handledare från Los Salias' Bolivarianska Front. Processen började med studiecirklar på hälsovårdens område kring Lagen om Hälso- och Sjukvård och den Nationella Hälsovården, liksom aspekter på det nya bolivarianska ledarskapet. Man har börjat organisera lokalsamhällena genom att bl a skapa flera studiecirklar för kartläggning och deltagande budget, flera medborgarråd, lokala planeringsråd m.m. Det har varit ett mödosamt arbete, och med hänsyn till inställningen hos invånarna i detta samhälle i Altos Mirandinos, där det stora flertalet tillhör oppositionen, har det hittills gett sparsamma resultat. Denna erfarenhet har

dock gjort att vi kunnat reflektera över vilken roll det lokala ledarskapet spelar liksom betydelsen av ideologisk skolning inte bara hos de lokala politikerna utan också hos tjänstemännen.

Öppet lärandeforum

Ramón Tizamo, Bolvarianska Cirkeln För Internationella Studier "Tres Raíces", Venezuela

Syftet med detta projekt är att skapa ett slags fritt och öppet vuxenpedagogiskt forum inriktat på att engagera lokalbefolkningen och utveckla praktiska färdigheter i vardagen för att bygga upp relevanta kunskaper. Syftet med detta forum skall vara att sprida kunskap om samhället och skapa förutsättningar för en politik för lärande på lokalsamhällets villkor.

Detta projekt skall inte begränsas till institutionerna, utan kan också drivas t ex inom lokala organisationer.

Öppet lärandeforum skall aktivera och motivera folk att bygga en modell för lokalsamhället där aktörerna deltar direkt och aktivt i en insiktsfull och nydanande kunskapsprocess.

Utvärdering bör ske kollektivt och kvalitet skall prioriteras före kvantitet.

Lokalradion som Pedagogiskt Projekt

Alcides Navarro – Radio Raíces, Tierra y Encanto 97.3 FM, Venezuela

Projektet startade för två år sedan i San Bernardino efter en rad diskussioner och stormöten i lokalsamhället. Den statliga Kulturstiftelsen Fundarte lånade ut radioutrustningen. Projektet har utvidgats till andra lokalsamhällen utanför storstadsregionen. Inom ramen för projektet hålls studiecirkel i bl a tal- och röstteknik för medborgare, liksom i utformning av manus, produktion, med följande målsättningar: 1) att utifrån skriftligt och muntligt källmaterial aktivt utforska kulturella seder och traditioner i lokalsamhällena. 2) utforma manus för att systematisera projektet och föra över resultatet till radiospråk. 3) göra utvärdering a) uppifrån b) nedifrån, c) horisontalt. Allt detta på grundval av värderingar som trovärdighet, tolerans och respekt.

Lokalsamhället är med i besluten om radioprogrammen, efter det att man deltagit i studiecirkel under fem arbetsdagar. Medborgarna blir så till oberoende producenter.

Yrkesskola med stöd från Kommunstyrelsen i Vargas, Venezuela

Utbildningsprojekt inriktat på att "lära genom att göra". Undervisningen sker i det gamla Boulton-huset i hamnstaden Guairas äldsta stadsdel, som lånats ut av Vargas' kommunstyrelse. Projektet har följande målsättningar:

Skolning för att återupprätta och uppvärdera lokala konstnärliga och historiska förebilder, dt vill säga det som utgör staten Vargas kulturarv.

Återupprätta och uppvärdera traditionella yrken och hantverksformer.

Ge yrkesutbildning åt ungdomar i staten Vargas inom områden som murare, elektriker, snickare, trädgårdsmästare, liksom maskodling.

Undervisningen sker mellan 8.00 och 16.00 och eleverna är mellan 18 och 24 år gamla. Skolan har för närvarande 120 elever, som får diplom i sina respektive yrken och gör praktik-tjänst. De kan sedan bilda kooperativ och bli småföretagare. I nuläget håller man på med återuppbyggnad och restaurering av det gamla stålföretaget El Ancla och Blhom-huset. I alla

delar av restaureringsarbetet värnar man om dessa byggnaders historiska värden. Materialen levereras av Vargas kommunstyrelse. Under sammanlagt två år får ungdomarna dels lära sig olika yrkesspecialiteter och studera kulturarvet, dels personlig utveckling och kommunikation.

SLUTSATSER

Utbildning och skolning inom lokalsamhällena skall sträva efter ett aktivt och verksamt deltagande, som lägger grunden till en verklig interaktion mellan medborgarna och andra aktörer, t ex lokala myndigheter, allmänna inrättningar för undervisning, hälsovård, infrastruktur, etc. Deltagande är den enda garantin för att projekten hålls vid liv och får kontinuitet, eftersom människorna är mera motiverade och arbetar mera effektivt när de känner att de är delaktiga i program och projekt.

I samtliga projekt har det visat sig att inte bara ledarna utan också de vanliga människorna måste skolas ideologiskt, liksom också de tjänstemän i det offentliga som arbetar med lokalsamhällena, för att gamla misstag inte skall upprepas. Denna skolning bör ta fasta på att skapa mekanismer som gör det möjligt att omsätta principerna för 2000-talets socialism i praktisk handling.

Det är också viktigt att man får till stånd en konkret samverkansprocess mellan olika befolkningsgrupper inom lokalsamhället och med andra närliggande orter med samma problematik. Dessa skall i sin tur samverka med offentliga inrättningar i sökandet efter fungerande lösningar på gemensamma problem. Det är av yttersta vikt att man skapar nätverk där samtliga engagerade i projekten är med, inte bara ledarna, för att på så sätt skapa ett fungerande informationsflöde när man utformar gemensamma lösningar på likartade problem och där medborgarnas samlade erfarenheter och de offentliga tjänstemännens tekniska sakkunskap tillsammans mynnar ut i projekt som är genomförbara och som förbättrar invånarnas livskvalitet och dessutom möjliggör ett fungerande utbyte av kunskap och färdigheter.

Olika institutioner måste samverka för att undvika att samma arbete görs parallellt på två eller flera olika ställen. Sedan medlemmarna i en befolkningsgrupp eller ett lokalsamhälle har kartlagt problemen och diskuterat igenom eventuella projekt, måste man reda ut vilka myndigheter, institutioner m.m. som kan utföra arbetsuppgifterna. Det är viktigt att man tydligt slår fast vars och ens funktion, så att man undvika att vissa institutioner försöker ta över beslutsfattandet, något som bara leder till att samma arbete görs på flera ställen och möjliga problemlösningar begravs i den byråkratiska snårskogen.

När medborgarna deltar demokratiskt sker en kunskapsprocess som gör det möjligt att bygga upp historien utifrån gjorda erfarenheter och använda dessa erfarenheter för framtida projekt. I det revolutionära perspektivet är utbildning och kunskap av grundläggande betydelse. Varje deltagandeprojekt skall vara ett utbildningsprojekt, och att lära genom att göra skall vara en ständigt närvarande paroll.

Vad gäller yrkesutbildning för ungdomar, så måste en mekanism skapas för att slussa ut dem på arbetsmarknaden när de väl är färdigutbildade. Det är viktigt att satsa mera på utbildning på områden där ungdomarna har möjlighet att bli småföretagare, inte bara i kooperativ utan också driva näringsverksamhet i liten eller medelstor skala. Dessa ungdomar skall inte bara gå kurser i kooperativ verksamhet, utan också få praktikplatser på små industrier så att de får uppleva produktionen i det verkliga livet.

Trots att deltagandeprocessen går framåt finns det begränsningar som gör att vi hela tiden måste ompröva modellen, framför allt vad beslutsfattande beträffar för att inte upprepa gamla mönster och för att det skall vara en process som verkligen startar från basen. Det är medborgarna själva som skall få slut på tendensen att fortsätta i gamla banor och i stället införa ett horisontalt beslutsfattande på alla nivåer, även när tjänstemän från offentliga institutioner är engagerade i projekten.